

Székel Nép

Előfizetési árak

Egy hónapra	— — —	1.50 Pengő
Negyed évre	— — —	3.20 Pengő
Fél évre	— — —	4.40 Pengő
Egész évre	— — —	8.80 Pengő

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

KIADÓTULAJDONOSI
JÓKAI NYOMDA RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Szerkesztőség és kiadóhivatala

Orf. Teleki Pál-tér 4. — Telefon: 55.
— Engedélyezve a Magyar
Királyi Minisiterelnökség
14.015—1941. M. E. III. száma alatt

A rombolók ellen

Egy lelkes székel ember, Gelei József tartott legutóbb két előadást Sepsiszentgyörgyön. Mivel tarthatott volna előadást, mint a magyarság céljairól. Mit akar Magyarország, mit akar a magyarság? Egy cél nélküli nemzet semmit sem ér az új Európa szempontjából, ma már a nemzeteknek céljuk van, hogy hivatásukat átértsék és teljesítsék. Magyarországnak vezetőszerepet kell játszania. Képesíti erre hivatása és múltja. Az ezeréves Magyarország az új Európa lelke. Elsőnek vonult fel 1918-ban a bolsevizmus ellen, ma is az első között áll, hogy Európától távolra űzze a romboló hatalmat.

A magyarság szívvel-lellekkel érzi, hogy ez a harc kötelessége. Nem új a harc előttünk, hiszen évszázadok során mást sem tettünk, csak védtük Európát. Előbe álltunk a hajtörni készülő szellemnek. Visszavettük azt és néha pusztultunk. Amíg Nyugat élt és virágzott, mint egy rózsacsokor, mi hulltunk és pusztultunk. Egyre kevesebben lettünk.

Ma ugyanez a harc áll előttünk. Ugyancsak védekeznünk kell. Magunkat kell védeni és Európát. A történelem megismétlődött.

De természetesen, mint mindig, most is jelentkezik az az, akiknek érdeke más, mint a mi érdekünk. A szitogató eszmeterjesztés csak nem akar elhallgatni. Legutóbb is megemlékeztünk arról, hogy néhány sepsiszentgyörgyi lakosnak elvették a rádióját, mert ellenséges államok hírszolgálatát hallgatták és azokat terjesztették. Erről beszélt Gelei József. Azokról, akik nem akarják megérteni, hogy Magyarország sorsa Németországgal együtt győz Magyarország is. Hiába mondják azt egyesek, hogy nem bízhatunk senkiben, igenis bízhatunk. A hűség és a megértés politikája soha nem tévesztette el a célját. Ma már mindenkinek meg kell értenie hazánkban, hogy máshol is megértik és elismerik céljainkat. Tudják, hogy Magyarország érdekeit az övé is. Magyarország a történelem folyamán még senkit sem csapott be, aki mellett kiállt, mellette maradt akkor is, ha pusztulás következett a nyomán. Az elmúlt világháború ezt példázta. Utolsó lélekzetig kitartott a magyarság akkor is és a bajtársi állammal együtt szenvedte a vereséget. Nem állt félre, nem vonult vissza, hanem kitartott.

Magyarországot ma sem téríti el az idegen érdekeket képviselő szitogató eszmeterjesztés. Félrelőki ezeket a sötét embereket, mint a hajnal a sötét árnyékokat. A magyarság szentül hisz a győzelemben, mert az igazság oldalán áll. Hisz a győzelemben és kitart baktársai mellett. Ez az európai hivatástudat erőt ad neki.

(h. e.)

INDIA NEM FOGADJA EL CRIPPS JAVASLATAIT!

Holland-Szumátra és Celebesz megadta magát
Washington és London aggodalommal kíséri a német-francia közeledést

Észak-Afrikában homokviharak akadályozzák a hadműveleteket
Felelősségre vonják az amerikai flotta parancsnokát

London, márc. 31. (OFI) A Celebesz szigeten még ellenálló holland csapatok is megadták magukat.

Tokió, márc. 31. (NTI) A Szumátra szigeten harcoló utolsó holland csapatok március 27-én megadták magukat.

Colombó, márc. 31. (OFI) Hivatalos jelentés szerint Ceylon szigeten hétfőn délután volt az első légiriadó.

Tokió, márc. 31. (NTI) Tozso japán miniszterelnök rádióbeszédében Csangkájseket az új Kelet-Ázsia árulójának nevezte. Hangoztatta, hogy Japán eltökélt szándéka Csungking teljes megsemmisítése.

Szabadságszerető hindu nem fogadhatja el az angolok javaslatát

Uj-Delhi, márc. 31. (OFI) A kongresszus bizottsága összeült, hogy tárgyalja Cripps javaslatát. A tárgyalások kedden egész nap folytak.

Bangkok, márc. 31. (NTI) Az itteni nemzeti tanácsos foglalkozott a

britiek indiai javaslatával és megállapították, hogy még a legnagyobb borúlátók sem remélték a Cripps-féle javaslat ilyen nagymértékű szabadságellenességét.

Az indiai népet be akarják rántani egy reménytelen háborúba

Cripps kiküldetése végetért, ha...

Róma, márc. 31. (MTI) A Popolo di Roma ankarai tudósítójának jelentése szerint, úgy látszik, hogy az angolok a Cripps-féle tervezetet elfogadtatásához elsősorban Nehruva számítanak. Nehrut ugyanis sokan az indiai Crippsnek nevezik, aki ugyan elismeri Gandhit, de felfogásában különbözik tőle. Nehru ellensége a paraszti életnek és India iparosítását tűzte ki céljául. Ellensége a kasztoknak is és ezzel sokban egyezik Crippsszel. Az angol kormány tudta ezt és éppen ezért küldte Crippset Indiába. Nehru Olaszországgal, Németországgal és Spanyolországgal szemben ellenséges álláspontra helyezkedett. Japán ellenséges nézeteit sem titkolja és már 1939-ben sürgette India állásfoglalását Csangkájsek kormánya mellett.

Sangháj, márc. 31. (NTI) Az egyik amerikai hírszolgálati iroda

ujdelhi jelentése szerint, az indiai kongresszusi párt végrehajtó bizottsága tagjainak többsége Cripps javaslatának visszautasítása mellett foglalt állást. Mivel Cripps sajtónyilatkozatában kijelentette, hogy javaslatán nem lehet változtatni, úgy hiszik,

Cripps kiküldetése már is véget ért, ha a brit kormány nem járul hozzá a javaslatnak tárgyalás utján való módosításához. A kongresszusi bizottság 7 szavazattal 5 ellenében elveti Cripps javaslatát.

Stockholm, márc. 31. (NTI) A brit hírszolgálat szerint, a kongresszusi párt vezető személyiségei nem fogadták el Cripps feltételeit és a beérkezett hírek szerint Gandhi is beszédet mond és a javaslat ellen szól fel. Nehru pedig ellenjavaslatokat óhajt előterjeszteni. A kongresszusi végrehajtóbizottság egy tagja

Anglia oldalán.

A javaslatnak egyébként az a célja, hogy Indiát a háború után több részre szakítsa és az egyes indiai tartományok és államok közötti viszály révén továbbra is a britek lehessenek India urai.

Elképzelhetetlen, hogy egyetlen szabadságszerető és hazafias hindu is elfogadjon ilyen javaslatot.

Amszterdam, márc. 31. (NTI) A brit hírszolgálat jelentése szerint, az angol fővárosban keddre várták az indiai nemzeti kongresszus és a muzulmán liga végrehajtóbizottságának végső döntését Cripps terveivel kapcsolatban. Londonban az a vélemény kerekedett felül, hogy a megegyezésre igen kevés ki-látás van.

kijelentette, hogy a többség nem hajlandó elfogadni a javaslatokat abban a formában, ahogy Cripps azokat előterjesztette. Az általános vélemény szerint, Cripps küldetésének vége jár.

Berlin, márc. 31. (NTI) A brit javaslat elfogadásának reményét Uj-Delhiben, amint azt az Exchange Telegraph közli, nem nagy meggyőződéssel állítják és hangsúlyozzák, hogy legfeljebb a javaslat 50 százalékanak elfogadásáról lehet szó.

A kongresszusi bizottság 12 tagja közül hét az elfogadás ellen van és csak öt szavaz mellett, Gandhi egyike a javaslat leghevesebb ellenzőinek.

Ugy tudják, hogy a helyzet kedden este tisztázódik. Az indiai sajtóban három irányzat figyelhető meg. Első irányzat az elfogadás ellen, a második irányzat az elfogadás mellett, (Cikkünk folytatása a 2. oldalon)

Amerika ma

Néhány hónapja, hogy a japánok Pearl Harbourban halálos csapást mértek az Egyesült Államok flottájára. A csapás elég volt arra, hogy az amerikai polgárok életfolyását megváltoztassa. Anélkül, hogy az egyes részletekre kitérnék, nyugodtan állapíthatom meg, hogy az USA alkalmazkodott a rendkívüli helyzethez. Az a tény, hogy a világ legnagyobb autópárával rendelkező országban az egész gépkocsipar működését egyik napról a másikra bezüntették és a gyárakban, valamint üzletekben raktáron lévő kész autókát lefoglalták, bizonyíték arra, hogy milyen alaposan igyekeznek ez uttal Amerikában a feladat elvégzéséhez hozzájárulni. Az amerikai polgár számára a rendszabályok váratlan meglepetést jelentettek.

A malakkai és hollandindiai háboru fejleményeinek első keserű tanulságait most érzik az Egyesült Államokban. Megtanulják, hogy a Csendesóceán felől teljesen biztosított Amerikában nem lehet „ész nélkül” autózni és tisztába jönnek azzal is, hogy ha az autópárá óriási anyagtartalékait nem sikerül a leggyorsabban a háborús ipar céljának rendelkezésére bocsátani, akkor a háborút már eleve elvesztették. New Yorkban ma nem látni fiatal hölgyeket és urakat, akik már akkor is autójukba ültek, ha a sarki pékhez, vagy tejasszonyhoz mentek. Azok, akik még abban a helyzetben vannak, hogy autón járhatnak, takarékoskodnak a benzinnel. A lófogatú kocsik és kerékpár divatja már a nagyvárosokban is hódít.

Nagyon sok olyan változáson ment át a mindennapi élet. Az élelmiszer-üzletekben nem lehet, csak úgy egyszerűen bármit kérni. Udvariasan kell ezt tenni. Akkor is megtörténhetik az emberrel — különösen, ha nem ismerős üzletről van szó —, hogy nincs szerencséje. A cukor csúszta egyébként az első háborús „karriert”.

A heti fejadag egy font. Közönséges polgári halandóknak a repülőgépen való közlekedésről le kell mondaniuk. Egy szép rádió, vagy gramofon, a megszerzése eddig nem tartozott a nehezebb dolgok közé. Az áruházak a háboru első napjától kezdve óriási forgalmat bonyolítanak le. Már kora reggel sűrű tömegek állnak az üzletek bejáratai előtt. Az áruhalmazás megakadályozására vonatkozólag ezidáig még törvényes intézkedés sem történt. Amilyen könnyen megérthető, hogy a nép igyekszik olyan gyorsan, amilyen gyorsan csak lehet, meglévő készleteit kiegészíteni, éppen olyan nagy igazságtalanság ennek a vásárlási dühnek a szabadjára való engedése azokkal a néprétegekkel szemben, amelyek anyagi okokból nincsenek abban a helyzetben, hogy ebben a szükséges és szükségtelen tárgyak megszerzéséért folyó versenyfutásban résztvehessenek.

Az 1942-re szóló jövedelmiadót háromszorozásra emelték. Annak ellenére, hogy Amerikát mindig a méretetlen gazdaságok országának tartották, ezt a pénzügyi rendelkezést ellenségesen fogadta.

Minden elérhető és bárhol fellelhető fémanyagoknak a hadigyártás céljaira történt lefoglalása máris egész sereg különbözőbbnél-különbözőbb hatást váltott ki. Nagy keletje van a fémraktárak pótlására készült agyagedényeknek. A konyhagedények helyét az üveg foglalta el. Rengeteg üveget látni az üzletekben. Fémmedényt azonban még vélet-

(Első oldali cikkünk folytatása)

a harmadik irányzat hívei pedig abban reménykednek, hogy bizonyos ellenjavaslatokkal enyhíteni lehetne a helyzetet. A fegyveres erő feletti rendelkezés joga nélkül, írják a hindu lapok, elképzelhetetlen a függetlenség és belátható, hogy ez a meg-

Roosevelt számon kér

Washington, márc. 31. (Budapesti Értéktör) A szenátus tengerészeti bizottsága a legutóbbi háborúszünet miatt jelentéstételre maga elé idézte King tengeragyot, az Egyesült Államok hajóhadának főparancsnokát és több más vezető tengerésztisztet.

Uj-Delhi, márc. 31. (OFI) Jolson

Bombatámadás Murmanszk kikötője ellen

Berlin, márc. 31. (NTI) A német véderő főparancsnokságának jelentése szerint a Donec vidékén, a charkovi arcvonalszakaszon és a középső szakaszon a német csapatok visszaverték az ellenséges támadásokat. A középső arcvonalon 24 bolsevista páncélos semmisült meg. A német léghaderő egy Szbasztopol melletti repülőgépgyárat támadott, valamint a keresi tengerszoros kikötőberendezéseit árasztotta el bombákkal. Murmanszk kikötőjét is német légitámadás érte. Murmanszk közelében

egyezés legnagyobb akadály.

Stockholm, márc. 31. (NTI) Az Associated Press újdélhi jelentése szerint, India harmadik legnagyobb pártja, a Mahasabha párt arról értesítette Crippset, hogy

Anglia javaslatai elfogadhatatlanok.

ezredet, az Indiában tartózkodó amerikai bizottság elnökét Roosevelt személyes indiai képviselőjévé nevezte ki.

Washington, márc. 31. (OFI) A Fehér Házban közölték, hogy új csendesóceáni haditanácsot állítanak fel, amelyben Ausztrália és Uj-Zéland is képviseltet kapnak.

akorábbi hadijelentésben már említett hajókaravánt német tenger-alattjárók ismét megtámadták és elsüllyesztettek két, összesen 11 ezer tonnát kitevő szállítóhajót, három pedig megtorpedóztak úgy, hogy elvesztésükkel számolni lehet. Légitámadás során egy másik nagy kereskedelmi hajó is megrongálódott.

Észak-Afrikában a dúló homokviharok miatt csak kisebb harcitévékenység volt. A német léghaderő egy ellenséges repülőteret és Tobruk kikötőberendezéseit

bombázta. Egy brit teherhajót bombatalálat ért. Anglia keleti partjai előtt a német harci gépek megrongáltak egy közepes tonnatartalmú brit kereskedelmi hajót. Egyes brit harci gépek berepültek a német öböl keleti vidéke fölé és éjszaka kísérletet tettek, hogy behatoljanak a megszállt Norvégia partvidéke fölé. A német léghaderő tüzéség három támadó gépet lelőtt.

Róma, március 31. (Stefani) Az olasz főhadiszállás 668. közleménye szerint a Kirenaikában tomboló homokvihar nagy mértékben akadályozza a hadműveleteket. Egy olasz légikötelék éjjeli támadást intézett Tobruk kikötője ellen. Eredményesen támadott ellenséges gépkocsioszlopokat és táborhelyeket. A támadás következtében 10 gépkocsi elpusztult és mintegy 100 megrongálódott. Több helyen kiterjedt tüzvész keletkezett. A felszálló brit vadászgépeket az olasz repülők visszaverték és sértetlenül érkeztek vissza támaszpontjukra.

Washington, március 31. (OFI) Az amerikai tengerészetügyi minisztérium közlése szerint az Atlanti-óceán partvidékének közelében hétfőn megtorpedóztak egy kisebb tonnatartalmú amerikai, valamint egy közepes tonnatartalmú brit gőzöst.

London, márc. 31. (OFI) A brit tengernagyi hivatal közlése szerint a Najád cirkáló elsüllyedt.

AUSZTRÁLIA

Reszketve szemléli Ausztrália népe a japán bekerítő hadműveleteket. A kis- és nagy Szundszigetek megszállása után most Uj-Guineát és a Salamon-szigeteket szállják meg a japán csapatok, ami által teljes az ausztráliai szárazföld bekerítése észak és észak-kelet felől. A kormány segélykiáltásai London és Washington felé napról-napra hangosabbak lesznek. Ausztráliai kormánykörökben elismerik, hogy japán partraszállás esetén nincs remény arra, hogy ellenállást fejthetnek ki.

A Japántól való félelem nem új Ausztráliában, de kormányai az idők folyamán nem tettek semmit a veszély elhárítására — és most már késő. Ezen a földrészen, amely akkora, mint Európa Oroszország nélkül, csupán 7 millió ember él. Ezek legnagyobb része is városokban lakik. Ezt az állapotot az esztelen elzárkózási politika idézte elő. Évtizedeken keresztül, sőt mondhatni, amióta Ausztrália brit dominium, el volt zárva az ut idegen népek bevándorlása elől. Az angolok pedig nem sok kedvet mutattak az Ausztráliában való letelepedésre.

Az ország városai és ipartelepei mind a partvidéken terülnek el és pedig túlnyomórészt a keleti és délkeleti parton. A támadó hatalmába keritheti ilyképpen az egész földrészt anélkül, hogy a belseje felé előnyomulna. A Libyából visszahívott, megtépzott hadosztályok és az ausztráliai partok előtt cirkáló néhány hadihajó meddig tud majd vajjon ellenállani a japán hadigépezet támadásának, ha erre sor kerül. Már pedig a japán ajánlatra, amely meg akarja kímélni ezt a földrészt attól a sorsától, amely Jávát és Szingapurt érte, eddig Ausztráliából még nem jött válasz!

lenül sem lehet egyetlen üzletben sem felfedezni.

Az újságok szűkítik terjedelmüket. Az iparcikkek és élelmiszerek ára napról-napra emelkedik. Elsősorban — vonatkozik ez a ruházati cikkekre és főzelékikékre.

Amerika nagyvárosaiban a háboru leginkább az utca külső képén vehető észre. Szokatlan a rengeteg egyenruha, amelyet férfiak és nők egyaránt kordanak. Számtalan lenye-

sen kivilágított kirakatot láttam, ahol tetszetős egyenruhába öltözött, csinos vöröskereszes hölgy igyekezett valamilyen új gyógyszergyártmánynak, egyben saját szervezeteinek reklámot csinálni. Minden utcán sarkon óriási nyomtatott, sőt itt-ott kézzel mázolt rikító plakátok kísérleteznek azzal, hogy a közönséget állampapírok és államadóssági kötvények vásárlására bírják.

Az első vereség rémületét már ki-

heverte az amerikai polgár, abba azonban, hogy mindennapi életének megszokott kényelméből a háboru kitörése óta jóformán naponta kénytelen legyen egy-egy nemesen védett helyzetet feladni, nem tud beletenyugodni. A háborúval kapcsolatos vélemények megoszlanak. Itt mellette foglalnak állást és esküsznek a győzelemre, ott ellene vannak és biztosra veszik Amerika vereségét.

Paddy Holmes.

A sepsiszentgyörgyi leánynépfőiskola hallgatói megtanulták: mit jelent magyar nőnek lenni

Akik sirva jöttek el hazulról és sirva mennek haza...

Sepsiszentgyörgy, márc. 31. A sepsiszentgyörgyi református leánynépfőiskolában egy hónapon keresztül közel negyven fiatal székely leányt tanítottak a legnagyobb és legfontosabb tudományra: hogyan kell a magyar családi tűzhelyet védeni és erősíteni, hazaszerető, a lég hátán is élni és boldogulni tudó új magyar nemzedéket nevelni.

A román tannyelvű iskolákban nevelkedett székely leányokat — napi nyolctíz órai tanítással — megismertették a magyar nemzeti műveltség alapelveivel is. Kitértek szívről és istenadta értelmük ragyogó képességével úgy itták magukba a hallottakat, mint szikrádt föld a májusi eső aranyözönét.

Az egyházi megfeszített, agymunka után vasárnap délután az ünnepe örömeinek lényeg csillogott a népfőiskola harminchat leányának szemében; amikor csikos rokokójukban, patyolat ingvállal felsorakoztak a vártemplomban, hogy megtartsák a beszámoló egyházi szorgos tanulásukról.

Imreh Dezső református lelkész bevezető szavai után a falvak leányai mondták el, hogy mit adott nekik a tanulásban, munkában töltött négy hét. Ezekből a kedves, észinte beszámolókból érezhetjük meg igazán a legjobban, hogy a csaknem negyedszázados szellemi rabság után mit jelentenek a magyar nép számára azok az ordélyszerte megtartott népfőiskolai tanfolyamok, amelyek újra a nemzeti kultúra eldott forrásait nyitják meg előttük.

A nőre a családban vár a legszebb és legfontosabb szerep...

Tampa Vilma, Ilyefalvai székely leány melegsílogó szemének nyílt tekintetével áll előttünk és olyan meggyőződéssel állítja, ami csak szív mélyéről jöhet, hogy:

„... A legszebb és legfontosabb szerep a nőre a családban vár, ahol minél hitves és anya járja azt az utat, amelyet a Mindenható kijelölt számára. Legyen hűséges élettársa férjének. Kötelessége, hogy segítségére legyen, kiváltság a mai nehéz időkben. Családi élete nyugalmat, mindent meg kell tennie. Az ellentéteket igyekezzék elsimítani, nehogy még fokozza azokat. Vigyen derűt a családba. Mint anya legyen türelmes és gondos. Ne haragudjék, ha a kicsinyek nem hagyják pihenni, gondoljon arra, hogy az anyagi javak az Isten legszebb és legnagyobb ajándéka. A gyermek egy csoda, elfeledtetni a szerető anyával a bajokat, kellemetlenségeket és Istenbe vetett hittel a legnehezebbnek látszó dolgot is könnyen el tudjuk végezni. Nagy köszönettel tartozunk azoknak, akik a népfőiskolai tanfolyam által öntudatosabbá tették és megerősítették bennünk azt, ami eddig csak halványan élt lelkünkben.”

Baczoni Sárika, Zalán közösgéből így önti ki szívét:

„... Én idegen uralom alatt lettem és nőtem fel. Román iskolába jártam, ahol nem tanultunk magyarul. Végül elért, hogy szabad magyarul beszéljem.

tanulni, olvastam a magyar történelmi könyveket. Most már tudom, hogy mit jelent magyar leánynak lenni, hogy mit kell tennem, ha székely vagyok.”

Milyen szép és jó szokás a kalácsa...

Irja beszámolójában Rákosi Mária baróti székely leánya. Együtt, jókedvvel és hamarabb is megy a munka. A magyar ember örömeiben-bánataiban nótázik. Mily szépek és egyszerűek a mi ősi székely dalaink. Tanuljuk meg és énekeljük mindig a régi magyar népdalokat, azokat, melyeket az öregek ajkáról hallottunk. És táncoljunk népi táncokat. Bennük rejlik a székely nép tüzes és szilaj természete. Lejegyezni nehéz, mert mindenki tetszése szerint járja őket. Készítessünk lakásunkba, ha férjhez megyünk, székely butorokat, faragásokat. És ne engedjük kipusztulni a szép székely galambducos kapukat. Tegyük a kelengyékét tulipános ládába. Ha szívvel-leléssel ragaszkodunk ősi kincseinkhez, a hagyományhoz, mi székely leányok is nagyban hozzájárulunk Nagymagyarország felvirágzásához...

András Margit Málnásról jött a sepsiszentgyörgyi népfőiskolára. Őt a régi nagy magyar asszonyokról hallott dolgok lelkesítették a legjobban, amint beszámolójából kivesszük:

„... De hiszem, hogy a sok székely

ség van reám, hogy kivivjam az „egri” nevet. Hogy miért van jogom ehhez a földhöz és miért kell szeretnem...”

vedés ellenére is megmarad ezen a földön nemzetünk és remélem, hogy az Isten meg is segíti az ő nemzetét és leomossuk a trianoni gyalázatot. Mert egy ilyen nemzet, amelynek nemcsak férfi hősei, hanem olyan asszonyai is vannak, akik férfijuknak mindenben segítőtársai voltak és még harcoltak is, mint például Zrínyi Ilona, aki férje távolléte alatt 3 évig védelmezte Munkács várát, nem vesztet el. Vagy Lorántffy Zsuzsanna, aki kollégiumot építtetett, meg Károlyi Zsuzsanna fejedelemasszony, aki udvarában maga köré gyűjtötte a fiatal nemes leányokat és ott tanítja és neveli őket. És ne feledkezzünk meg soha Perényiné Kanizsay Morottyról, aki saját költségén temettette el a mohácsi vész alkalmával elesett huszezer hősi halottat...”

Csoda-e, ha a hallgatóságnak könnyű gyűlt a szemében és örömláng gyul a szívében, amikor a székely falvak egészséges, értelmes és a fiatalság szépségében harmatosan csillogó gazda leányai ilyen hazaszeretettől izzó szép, okos szavakkal

mondták el beszámolójukat az egy hónapos népfőiskolai tanulmányukról?

A templomtorny mögött magasba kapaszkodó hold megvilágítja a vártemplom ősi épületeinek körvonalait. A templomból kifelé sorakozó leányok örömmel futnak a ház előtt ácsorgó székelyhez, amellyel most érkezett meg a harisnyás székely édes-apa, meg az ünneplőbe öltözött édes-anya, hogy hazavigye őket. Nevetve sirva ölelik át szüleiket az egyházi távollét után. A leányok nagyobb része még soha nem volt távol a szülői háztól.

— Sirva jöttek el hazulról az idegenségbe — mondja Biró Anna tanítónő, aki a vezetője és a lelke volt az egész tanfolyamnak — és most sirva bucsuznak el, úgy ide-nőtt a szívük és úgy megszerették a népfőiskolai otthonát, meg egymást. (g. o.)

A tábori posta működése

A kereskedelem és közlekedésügyi miniszter a honvédelmi miniszterrel egyetértésben rendeletet adott ki, amely a többi között a következőket tartalmazza:

A határokon túl szolgáltatott teljesítő honvédségnek és a katonai kórházakban ápolott sebesülteknek szóló postaforgalom lebonyolítására tábori postahivatalok működnek, amelyekben át a hivatalos küldeményeken kívül magánküldemények is szállíthatók. A tábori postahivatalok címén közönséges, vagy ajánlott küldemények, levelek, levelezőlapok, nyomtatványok, hírlapok, áruminták, értéklevelek, csomagok és postautalványok küldhetők. Romló tartalmu élelmiszert és törékeny tárgyakat nem szabad küldeni.

Kétféle tábori levelzőlap van forgalomban:

- a) rózsaszínű a tábori postához irányuló levelzésre,
- b) zöldszínű, a táborból eredő levelzésre.

Táviratok ugyancsak feladhatók, azonban csak akkor, ha halálesetre vagy súlyos betegségre vonatkozó közlés van bennük. A táviratot magyar nyelven kell megírni. A posta csak úgy veszi fel, ha a rendőrkapitányság, vagy csendőrpáncsnokság azt látta-mozza.

A tábori postahivatalokhoz címzett, valamint a náluk feladott levél, levelezőlap és postaszolgálati küldemények után nem kell díjat fizetni. Más küldeményekért (csomag, értékpapír) a megállapított díjakat kell fizetni.

Leveleknél a jobb felső sarokban meg kell jelölni, hogy „Tábori postával” megy, középre kell felírni a nevet és rendfokozatát, balra lent a feladó nevét, foglalkozását és címét, jobbra lent pedig a tábori postahivatal számát. A tábori levelezőlap kapható a postahivataloknál s rajta fel van pontosan tüntetve, hogy mit hova kell írni. Értékleveleket, csomagokat és utalványokat az előbbiektől figyelembevételével kell kiállítani. A postahivatalok az érdeklődők részére pontos felvilágosítást nyújtanak.

„Nemzetek, amelyeknek jövője van, megbecsülik múltukat!” (Kossuth.)

BCU Cluj / Central University Library Cluj

1

A magzatelhajtás hazánkban nem ritka jelenség. Az ellene való küzdelem igen nehéz. A törvénykezés bünteti ugyan a magzatelhajtást, de ez mégsem tudja teljesen megoldani a kérdést. Ugy vagyunk a magzatelhajtással, mint azszal a beteggel, akinél megszüntettük a lázat, pedig a láz megszűnése nem jelenti azt, hogy a beteg meggyógyult. A törvény nem hatolt be a mélybe, a lélek gyökeréig. A magzatelhajtás olyan betegség, hogy csak felüti fejét.

A magzatelhajtás a székelység kisebbségi életében is a legpusztítóbb erők köré tartozott. Maguk az akkori hatóságok tétlenül nézték a magzatelhajtást, hiszen számukra az volt a fontos, hogy mennél kevesebb székely gyermek maradjon. Bábaasszonyok és lezúllott orvosok, akik többnyire a zsidóság köréből kerültek ki, foglalkoztak a magzatelhajtással és már szinte nem is haszonért, hanem a sánti gyönyörűségért, hogy egy életerős fajta lassu rothadásnak elősegítői lehetnek.

A mostani időkben, amikor a világon vérzivatar seper végig és elfullasztja a quenge nemzeteket, kétszeresen fontos a faji értékek megmentése. Azzal, hogy büntetjük a magzatelhajtókat, még korántsem tettünk eleget, hogy megállhassuk helyünket. Az életnek kérlel-tetlen törvényei vannak és nem lehet azokat látszatmegoldásokkal elintézni. A büntetéssel csak részben érjük el célunkat és mindaddig hiába küzdünk a magzatelhajtás büne ellen, amíg a házasságon kívül született gyermekek sorsa az emberiség szellemében nem rendeződik.

Addig pedig csak elfog a nyomorúság érzete, ha azt a hirt halljuk, hogy zsidó bábaasszony magzatel-

hajtás miatt harmadszor kerül bíróság elé.

2

Az államvezetés minden lehető alkalmat megragad arra, hogy a munkavállalók és a munkaadók közötti szakadékot áthidalja. Ebből a szempontból jelentős állomásnak számít az a törvény, amely megállapítja a legkisebb munkabérek.

Olyan világot élünk, hogy az emberi belátásnak meg kellene önmagától is szüntetnie minden távolságot egyén és egyén között, legalább olyan mértékben, ahogy azt a tisztesség kívánja. A törvény megszületett, de a munkás ezer gondja között nem képes hádayozni a paragrafusokkal, nincs módjában a hivatalos lapot figyelemmel kísérni s ezt a hátrányt a munkaadó arra használja fel, hogy nem annyira rászorultság, hanem kapzsizság folytán egy-két fillért s ha lehet még többet levágjon a munkabérből.

Az alkudozások kora lejárt. Ma szigorúan elő van írva minden vonatkozásban az emberi élet. Korlátokat szab az államvezetés, hogy a nehéz idők az ország meglepetés nélkül átéltessék. A társadalmi közök egyensúlyba hozása legalább olyan fontos, mint a cukor-, vagy lisztjegy. Nem vonhatja ki magát senki a kötelezettségek alól, mert akkor, szigorubbán, mint békeidőben, következ a megterlés.

Ma nem lehet senkinek sokat keresnie, különösen pedig a meggazdagodás minden útja el van vágva. Nehéz idők él át a nemzet, minden magyarnak tehát éreznie kell az idők súlyát. Ne a meggazdagodás terén versenyezzenek ma az emberek, hanem a kötelességteljesítés terén. Ha a szegény meghozza a maga áldozatát, tartsa nemzeti kötelességének a jómódu, vagy gazda is, hogy kétszeresen hozza meg ugyanazt.

Hírek

Barátom, az írásjellemező

Az elmúlt reggel cipőhúzás közben azzal foglalkoztam, hogy milyen jó magyar szóval lehetne helyettesíteni a „grafológiát”, amikor egyszerre szélesre mosolyodott a szám, hangos kacagásban törtém ki. A másik szobában a takarítónő joggal azt hitte, hogy megbolondultam.

Az ok, hogy több ízben harsányan felnevettem: a barátom volt, a híres grafoló... bocsanat — írásjellemező. Aki a cipőhúzásnál eszembe jutott s ezzel — hála neki! — én öt-hat évvel siklottam vissza az idő kegyekén boldog diákeveim közé.

Ő volt abban a bizonyos kolozsvári diákközhonban az, akinek ágyát minden este felforgatták... akinek gunynevét messziről kiáltották... akinek cigarettájában (mert azt szeretett nagyon „kölcson”-kérni!) mindig foszfor robbant, — egyszerűen az, aki minden heccnek középpontja volt.

Hogy miért?

— Mert egy kicsit — nagyon öreg volt. Legalább is közöttünk.

Egyetem hallgatóságának tizenhatévi „fennállását” ünnepelhette akkortájt. Titokzatosan körülményes és fontoskodó valaki volt. Talán azért, hogy magát valami olyan színben tüntesse fel, aki több az átlagnál és emiatt nem halad.

Talán költő, aki soha nem költ verseket!... Talán színész, aki sohasem szaval. Szóval valami efféle! Mert valahogy csak meg kellett okolni, hogy harminchétes fejjel itt lakik a diáktanyán, tizenkétszer indult vizsgára a francia irodalomból.

Az igazat, hogy naphosszat hihetetlen leleményességgel tudta magát „szükséges” dolgokkal elfoglalni, vagy ha a könyv mellett is ült, öreg fejjel nem tudott tanulni, természetesen soha nem merete beismerni magát előt.

Igy hát teltek az évek — gyorsaságán. S amikor csendesek voltak a folyosók és mindenki tanult, ő elindult kitaposott gombos cipőjében, panyókára vetett kabátjával végigjárni a szobákat, hogy mindegyikben fél, esetleg kétóra is levizteljen.

Ilyenkor szeretett párisi élményeiről — mert ott is volt ösztöndíjjal egy évig — a midnattokról, a női lélek titokzatos rugóiról elbeszélgetni. De nem hencegve, hanem csendesen, megadással, hogy legalább megállapítsa mások előtt: azért ő is volt valaha, valahol.

E délutáni látogatások révén egyszer aztán híre kerekedett, hogy Szivar — így hívtuk a barátunkat — kitűnően tud levelekből jellemezni, szóval egész komoly formában ért a grafológia tudományához.

Azon a délután — amely a múlt reggel eszembe jutott — Szivar már mint szaktekinély lépett be szobánkba. Katonaszágtól nemrég vizsziatért szobatársam hazai feladatait fogyasztottuk, majd cigarettára gyújtás után ismertettük vele, hogy mióta távol volt, Szivarból híres grafológus lett.

— Hát akkor nesze itt van, — szólt a szobatársam és elővett a szekrényből egy hirtelenében kikanyarított levélrészletet.

Az öreg Szivar munkába kezdett. Mi pedig csodálattal hallgattuk, amint vizsgálja a betűket és mondja megfellebbezhetetlen ítéleteit:

— Rendkívül „szentimentális” lény... Szőke-hajú... magas, karcsú... Mintha egy kissé vámtipus is lenne!

Irgykedve néztünk fel a levél tulajdonosára.

Aki azonban váratlan meglepetésben részesített minket. Nem lehetett nagyon átszellemülve a bájos teremtestől, mert szeme könnyben ázott a nagy nevetéstől.

— Miért nevetesz? Tán nem így van? — dühöngte Szivar barátunk. Majd magyarázkodva tette hozzá.

— Tudod, úgy értem... olyan valaki, aki szereti kinézni a férfiakat.

E kijelentéstől megállt a nevetés szobatársam ajkán.

Egy „fene egye meg”-szerű félig nevető, félig bosszankodó hangulattal küzdött, amikor öreg Szivarunk hátát kezdte dögönyözni:

— Szereti kinézni a férfiakat?... — Hát ezt jól eltaláltad, te gazember. Mert tud meg, hogy a levelet az... örmesterem írta.

IVÁNI ZOLTÁN

— Tizenhét székelykeresztúri diák... A székelykeresztúri állami tanítóképző most képesítő 17 növendéke jelentkezett önkéntes katonai szolgálatra a helybeli katonai parancsnokságnál. A jelentkezők között olyanok is vannak, akik már eleget tettek tényleges katonai kötelezettségeiknek. A 17 növendék: Demeter András, Dobos István, Gedeon Zoltán, Gergen György, Kádár Balázs, Keresztes Zoltán, Kerecsi András, Kovács Károly, László Béla, Nagy Emil, Nagy Károly, Márton György, Márkus András, Rácz József, Olasz Dénes, Teleki Béla, Zári János. A jelentkezők hangsúlyozták kérvényükben, hogy nem tünnetni akarnak, hanem harcolni a szent szabadságért és az európai műveltségért.

— Századik születésnapján halt meg egy tanító. Kaposvárról jelentik: Balogh József néptanító századik születésnapján meghalt Kaposváron. 1842-ben született és kerek ötven évig működött a tanítói pályán. Nagykőrösi diák korában Arany János volt egyik tanára.

FERENC JÓZSEF KESERŰVÍZ

— Megkönnyítették a vidéki földszintes lakóházak és gazdasági épületek építkezését. Az anyaggazdálkodás építőipari bizottsága hozzájárult ahhoz, hogy a földszintes lakó, valamint a szokásos méretekkel meg nem haladó gazdasági épületek építkezése a 32.700—1940. I. p. M. számú rendeletben foglalt engedély nélkül is megkezdhető legyen, ha az illetékes főszolgabíró vagy polgármester meggyőződött arról, hogy az építési anyagok rendelkezésre állanak.

— Ezüsttrókahus a svéd piacon. A svéd huspiacra az ezüsttrókahus is forgalomba került. A napokban maguk a stockholmi vendéglősök is több tonna ezüsttrókahust vásároltak. Az ezüsttrókahust árusító kereskedőket rendelet kötelezi, hogy a lóhust tartó üzletekhez hasonlóan külön falragaszon hívják fel a közönség figyelmét árujukra.

— Üzemutódlás esetén is jár a fizetési szabadság. Az üzemutódlással kapcsolatos munkamegszakítás nem érinti a fizetési szabadságra vonatkozó szolgálati év folytonosságát, még abban az esetben sem, ha a munkavállalót új szerződéssel alkalmazzák tovább. Nem érinti a szolgálati idő folytonosságát az a tény sem, hogy az új tulajdonos csak későbbi időpontban alkalmazza tovább a munkavállalót, feltéve, ha a szolgálati idő fontosságát nem érintő összes munkamegszakítások és az üzem átvétel miatti munkamegszakítás együttesen három hónapot meg nem halad.

— Betegápolási tanfolyam nyílik Sepsiszentgyörgyön. A Vöröskereszt április 8-án délután 6 órai kezdettel 2 hetes betegápolási tanfolyamot nyit. A tanfolyamra jelentkezni lehet a Vöröskereszt irodájában. Hivatalos órák hétfőn, szerdán és pénteken.

— A ponyvairódalom és a fiatalokruak bűnözése. A svéd statisztikai hivatal megállapítása szerint a svéd ifjúságban a bűnözési hajlam íjesztő mértékben terjed. A „Nya Dagligt Allehanda” nézete szerint a szomorú jelenség szoros összefüggésben van a hasonlóképpen rendkívül elterjedt gangsterregényekkel. Egy 12 és egy 15 éves gyilkos például pontosan a náluk talált bűnügyi regények mintájára követte el tettét. A legutóbb hurokra kerített 17 tagu stockholmi fiatalokru tolvajbanda büntanyáján is egész halom detektivregény került napvilágra.

— Emelkedik az Amerikai munkanélküliség. A svéd sajtó érdekes adatokat közöl azokról a változásokról, amelyeket az Egyesült Államoknak a háborúba való belépése az amerikai Unió szociális életében előidézett. Eszerint a munkanélküliség számának emelkedése változatlanul tovább tart, vagyis a háború terhet szinte kizárólag a lakosság alsó és középső rétegei kénytelenek viselni. A legsúlyosabb csapás a 60 ezer céget képviselő gépkocsikereskedelmet érte: itt félmillió alkalmazott, azaz ennek az Amerikában rendkívül kiterjedt üzletágnak minden alkalmazottja munkanélkülivé vált. Egy részük, amennyiben kellő ismeretekkel rendelkezik, később bizonyára helyet kaphat a hadfelszerelési iparban, az átmeneti idő azonban mindenestre kemény megpróbáltatást jelent, mivel az amerikai munkanélküliség igen alacsony. A szépségápolási iparban, amely Amerikában hasonlóképpen nagy tömegeket foglalkoztat, a helyzet szintén válságos. A nagy nyersanyaghiány miatt itt is százezrek vesztették el kenyérüket. Végül igen sokat ártott a háború a reklámparnak is, minthogy az áruhiány és a vele járó viharos kereslet miatt a vállalatok teljesen fölöslegesen tartják áruik reklámozását.

— Nagyheti istentiszteletek a csiksomlyói kegytemplomban. Nagyszombat délután 4 órakor gyászsíralmak énekelték. Nagyszombat délután 10 órakor ünnepélyes szentmise. Délután 4 órakor gyászsíralmak énekelték. Nagypénteken: délelőtt 10 órakor szentmise, szentbeszéd, sirbétel és keresztúti ájtatosság. Délután 4 órakor Jeremiás síralmai. Este 6 órakor szentségbetétel Jézus Szíve litániájával és áldással. Nagyszombat: 7 órakor tűz-vízszentelés és szentmise. Délután fél 7 órakor föltámadási körmenet a templomkertben. Gyóntatás a nagyhét minden napján reggel fél hét órától kezdve a nap minden szakában. Husvétvasárnapján: 7 órakor eledetek megáldása és gyóntatás. 8 órakor szentmise és szentbeszéd. Fél 11 órakor ünnepélyes nagymise és szentbeszéd. Délután 3 órakor ünnepi vacsernye. A vacsernyén külön könyörgést tartanak a fronton harcoló honvédekért.

— Kenyeret lopott — 3 hónap. Csikszeredáról jelentik: Száva Dénes gyimesbükkli munkást tettenérték, amint az egyik pékműhelyből kenyeret lopott. Megállapították, eddig 28 darab kenyeret lopott a összesen a sütődeből. Az egyesbíró előtt a vádolt töredelmesen beismert mindent. Enyhítő körülmények figyelembevételével 3 hónapi fogházra ítélték. Az ítélet jogerős.

— Az ONCSA vette kezébe a csiki lentremelést. Csikszeredáról jelentik: A csikvármegyei lentremelés megszervezése körül a napokban jelentős lépés történt. Az ONCSA székelyföldi vezetői személyes megbeszélést folytattak az ügyben a helyszínen. Megállapították, hogy a lentremelésre kiválóan alkalmas csiki földet ki kell használni. Egyelőre három vagon len-vetőmag áll rendelkezésre. A komoly elinduláshoz elég. Jövőre — gyakorlati tapasztalatok alapján — sokkal szélesebb körben szervezik meg majd a munkát. Közben a követelményeknek megfelelő áztató és tiloló berendezéseket létesítenek. Fond felállításáról is szó van. A cél az, hogy háziipari úton megfelelő munkaalkalmat akarnak teremteni a csiki leányoknak, hogy itthon keressék meg azokat

KÓRUS LIKŐR

Székelyföldi növényekből készíti az Erdélyrészi Hangya Rum- és Likörgyára, MAROSVÁSÁRHELY

az összegeket, melyekért ma nagy városokba szolgálnak. A célkitűzés gyakorlati megvalósítását Csikban Adorján Imre csikmenasági birtokosra bízták.

— Szénát drágítottak. A sepsiszentgyörgyi törvényszék két ádrágító ügyében hozott ítéletet. Péter András előpataki gazda március első napjaiban a sarjuszénát, amelyet a közlelmzési miniszter mázsánként 6 pengő 75 fillérben állapított meg, 9 pengő 25 fillért követelt és fogadott el. A törvényszék bűnösnek találta Péter Andrást és 300 pengő pénzbüntetésre ítélte. — Molnár Borbála lyefalvi asszony azért került a törvényszék elé, mert több esetben a réti szénát 3—4 pengővel drágábban adta el. A törvényszék Molnár Borbálát 500 pengő pénzbüntetésre ítélte. Mindkét ítélet jogerős.

— MAGZATELHAJTOK A CSIKSZEREDAI TÖRVÉNYSZÉK ELŐTT. Csikszeredáról jelentik: Újból magzatelhajtási pert tárgyalt a csikszeredai törvényszék. Zárt tárgyaláson foglalkoztak a társadalomnak ezzel a folytonosan jelentkező rákfennével. Nagy Erzsébet és Kosztándi Ferencné csikbánsfalvi lakosokat magzatelhajtás kísérletében találta bűnösnek a törvényszék. Az enyhítő körülmények figyelembevételével Nagy Erzsébetet két heti fogházra ítélte a törvényszék, de a büntetés végrehajtását felfüggesztette. Kosztándi Ferencné bábasszonyt 1 hónapi fogházzal sújtották. Az ítélet jogerős.

— A marseillei házasszonyok péknél főzetnek. Marseille legnagyobb gárgyárának felrobbanása miatt körülbelül 160 ezer marseillei család maradt gáz nélkül. Ez kellemetlen meglepetéshez vezetett, mert kiderült, hogy majdnem valamennyi vendéglő, kávéház és étkező gázfogyasztásra rendezte be üzemet, úgyhogy Marseilleben ma alig lehet meleg ételt kapni. A péküzletek előtt kora reggeltől kezdve sorban állanak a házasszonyok, akik fazékaikban magukkal hozzák előre elkészített ebédjüket, hogy a pékmecencében megfőzethessék. A szorult helyzetbe jutott lakosság az összes elektromos főzőberendezéseket, spirituszmelegítőket stb. természetesen már régen felkutatta.

MEGHÍVÓ

A Hitelbank Részvénytársaság Sepsiszentgyörgy cég meghívja részvényeseit az 1942. évi április hó 4-én d. u. 4 órakor az intézet helyiségében tartandó

rendes közgyűlésére.

TÁRGYSOROZAT:

1. Az igazgatóság és felügyelőbizottság elmozdítása és új igazgatóság és felügyelőbizottság választása.
2. A számadások megvizsgálása, a mérleg megállapítása.
3. Határozat a társaság felszámolása felett és felszámoló kirendelése.
4. Az alapszabályok módosítása.
5. Esetleges indítványok.

VIDÁM NAROK

Egy alkalommal háromszékiek utaznak a vonaton, amikor egy csiki székelly betéred a fülkébe és megkérdi:

— Nincs hely, ugy-e?

A háromszékiek kórusban felelik:

— Vagyis...

— Hó ves?

— Itt... rajta

A székelység eszményi vagyonközössége

Nyugaton csak sokszáz év múlva született meg a szociális gondolat — Mi volt az ősi tizedesi rendszer?

Sepsiszentgyörgy, március 31. Amikor az a nép, amely fajtájában teljesen elűtött az akkor élt longobard, szláv, stb. népektől, letelepedett és behúzódott a Kárpátok havasába, nehéz idők jártak Európa felett.

Attila hegyekbe menekült megmaradt népe számbeli gyengeségét érezve, a legteljesebb összefogást teremtette meg a maga körében. A külső, katonai védetség biztosítására hatalmas várláncolatot épített ki. Ez még ma is, bár romokban hever, lenyűgöző látvány. A belső béke és összefogás, az egyenlőség biztosítékául a székelység, azt a földet, amelyen megtelepedett

felosztotta maga közt és vagyonközösségben élt.

Minden egyes székely nemes volt, ellentétben a tőle nyugatabbra lévő államok társadalmi berendezkedésével.

Adót sem fizetett, csak az ugynevezett ökörsütés terhét viselte. A székelység már ősidők óta abban a szociális és társadalmi berendezkedésben élt, amelyet csak közvetlenül a francia forradalom előtt vetettek fel a nagy nyugati gondolkodók, mint a jövő legteljesebb megtartó szervezeteit.

Hogyan alakulnak ki a székely falvak?

Az ősi székely tizedesi forma volt a legjellemzőbb és a mai idők szociális jelszavainak teljesen megfelelő alap, amely a letelepedő és harcoló székelység fenntartásában elsőrendű szerepet vitt. A tizedesi forma vagyonközösség, később közigazgatási alakzat is volt. Amikor a székelység Erdélyben letelepedett, nem alakított ki azonnal falvakat, hanem a nemzetségek által kijelölt területeken sátrakat vert, legfeljebb kunyhókat épített, amelyeket hadiszempontból védelmül, továbbá, hogy barmai ne kóboroljanak el, gyepükkel vett körül. Ezeket a kijelölt területeken, amelyek a későbbi falvak határai lettek, lépett életbe a tizedesi forma.

A község lakosságát tíz-tíz családra osztották, akik felett egy tekintélyt szerzett koros ember, a tizedes állott. A falu határait, az alszeget, a középet és a felszeget is a tízes rendszernek megfelelően osztották részekre és megalapították a közbirtokosság ősi formáját.

A vagyon közösségi tízes beosztás, lehet, hogy a nyugati magántulajdonjog hatására azonban lassan megszűnik, vagy átalakul közbirtokossággá és a XVIII. században már mint katonai közigazgatási, illetőleg tűzrendészeti forma lép fel. A tízes beosztás megmarad, de a tizedes most már erőteljes fiatalember, aki a hadászat terén megállotta a helyét. Mint közigazgatási forma, a legteljesebb benyulást jelentette a falu családjainak életébe s mint tűzrendészeti

ti forma, egymás segítségére alakult ki.

Az idő azonban az ősi székely tízes beosztást ezen a téren is

megszüntette és helyébe lépett az állam központosított hatalma, más katonai és közigazgatási szervezetek, stb.

Az ősi székely biztosító intézet

A székelységnél nemcsak a vagyon és a harcot, de az egyiküket-másikukat ért kárt is felosztották egymás között. Ha valaki tolvajt kiáltott, az egész falu felkelt és

elindult a nyomok után elfogni a tolvajt és visszaszerezni az ellopott jószágot. Ha ez történetesen nem sikerült, a károsultat a község pénztárából elégitették ki és

Csik megye országgyűlés, képviselői nagyszabású beszámoló körutát tesznek

Csikszereida, márc. 31. Az Erdélyi Párt csikvármegyei tagozata, Kolumbán József dr. elnök, országos alelnök intézkedésére elhatározta, hogy a közeljövőben beszámolókat tart a vármegye központi fekvésű községeiben. A beszámolókon az országos alelnök és a vármegyei főtitkár mellett Adorján Imre, Csipak Lajos dr. és Gaál Alajos dr. országgyűlési képviselők vesznek részt.

Már a legközelebbi napokban előreláthatólag Gyergyóditró, Gyergyóalfalu, Gyergyószentmiklós, Csikszentdomokos, Csikkarcfalva, Csikmadaras, Csikmadéfalva, Csikszépvíz, Gyimesközéplek, Csikszereida, Csikszentsimon, Csik-tusnád, Csikszentmárton, Csik-szentgyörgy és Kászonsánc községekben tartanak beszámolót. A pártvezetők és képviselők beszámolóik során kitérnek az összes

szőnyegen levő kérdésekre.

Csik vármegye népe osztatlan érdeklődéssel várja ezeket a megnyilatkozásokat, mert felszabadulásunk óta első ízben állnak a lakosság elé szervezett formában az országgyűlési képviselők. Az értekezletek előreláthatólag nagyon népesek lesznek, mert a központi fekvésű községekbe a környező falvak népe is felvonul.

Szigorúan eljárnak azok ellen, akik nem adják meg alkalmazottaiknak a legkisebb fizetéseket

Sepsiszentgyörgy, március 31. A sepsiszentgyörgyi Nemzeti Munkaközpont irodáját nap-nap után öt-tíz csoportokban keresik fel a munkavállalók, előadva panaszukat, hogy a munkaadók a törvény által megszabott legkisebb munkabérek nem hajlandók kifizetni. A Nemzeti Munkaközpont erőlyesen foglalt állást ebben az ügyben és minden lehető alkalmat megragadott, hogy az iparosokkal, kereskedőkkel és más munkaadókkal közölje: a törvény benemartá-

sa esetén kénytelen lesz a felsőfokú iparhatóság tudomására hozni és így szerezni érvényt a jogos követelésnek.

Itt írjuk meg, hogy az idevonatkozó törvényt az egész ország területén a legszigorúbban végrehajtják. Legutóbb Kolozsvárt Kovács István pincérmunkás jelentette fel munkaadóját a rendőri büntetőbírósnak. A bíróság a vendéglőst hathónapi fogházra átváltoztatható ezerpengős pénzbüntetésre ítélte.

Megszűnés fenyegeti a 68 éves kézdivásárhelyi menházat

Kézdivásárhely, március 31. A Szentkereszty Stefania Menház a napokban tartotta évi közgyűlését, amelyen az intézet hanyatlásáról számoltak be a jelentések. Megcsökkent a város társadalmának az érdeklődése e nagymultú intézmény iránt, amely 68 éves működése alatt több ezer munkaképtelen szegénynek adott öregsegére boldog otthont. Míg régebben közel 200 ebédadó tagja volt a menháznak, ma már ötvenre apadt le az intézetet támogató emberbarátok létszáma. Az elnök jelentéséből megdöbbentő a kép, amely a jótékony intézmény anyagi helyzetéről igyekszik tájékoztatást nyújtani. Ma már ráfizetéssel dol-

gozik a menház. Mind a társadalom, mind a hatóságok részéről sürgős megmozdulás szükséges, hogy a város közönségének a fil-léreiből épült intézmény tovább is folytathassa áldásos működését.

A közgyűlést Vargha Béla dr. elnök nyitotta meg és bejelentette, hogy az intézet elnöknője, Mikos Ármenné grófnő a közgyűlésen nem jelenhetett meg és üdvözlését küldi a közgyűlés minden egyes tagjának.

Az elnök a továbbiakban rátért a menház helyzetére. Kéri a közgyűlés tagjait, hogy az intézet iránt több szeretetet és figyelmet szenteljenek, igyekezzenek több tagot szerezni, mert a taglétszám

apadása miatt az intézet működésének megszűnésével kell számolni.

Ezután a menház igazgatónője, Jancsó Gáborné terjesztette elő igazgatói jelentését. Jelentette, hogy az intézet életében nem történt semmi esemény, összehúzóadásában szinte észrevétlenül teljesítette hivatását, amit a számadásokból látni lehet. Összinté kegyelettel emlékezett meg az alapító Szentkereszty Stefania bárónőről, akinek halála évfordulója napján, május 16-án, méltó ebédet kapnak az öregek és porait befogadó korporsóját virágcsokorral keresik fel. A menház az elmúlt évben 14 öreget gondozott, élelmezett, ruházott, az ellátásuk a legjobb és bőseges. Erről a látogatók meggyőződést is szerezhettek. Köszönetet mond az ebédadóknak.

Az igazgatónő jelentése után vitéz Miklós Balázs terjesztette elő a pénztáros jelentést és a költségvetést, amelyből kitűnik, hogy a sok befektetés miatt a költségvetésben hiány mutatkozik. I. Diénes Jenő dr. a számvizsgáló bizottság nevében teszi meg jelentését.

Ezután a megüresedett tisztségeket töltötték be egyhangú felkiáltással. Számvizsgálónak Fuksz Ernő városi számtanácsost, igazgatósági tagnak Varga József dr. városi aljegyzőt és titkárnak Tor-day Elemér városi adótisztet választották meg.

A közgyűlés az elnök szavaival végződött.

„Lelki független ember összevén minden rendbelit, kik valamely hathatós fordulat tehetnének létünkben, hány van? Nagyon elszomorodtam e lelki függetlenséget keresvén, mivel csak nehányat leltem.” (Széchenyi)

Havasí növényekből készült kiváló ital a „Kórus likőr“

GÁBOR ÁRON

REGÉNY

Írta: FOLDI ISTVÁN

(87)

Ott van Vásárhelyen Gábor Áron is. Ingujra vetkőzve, nagy bőrköténnyel maga előtt, ő irányítja a munkát az öntődében. A műhelyekben felállítják a talyigák készítéséhez szükséges padokat, az udvar-kán félfedelet emelnek s alája építik be az öntökemencét, hátrább, egy rozszant, öreg házban lakatosműhely nyílik és a műhelyek élén már rendelkeznek, irányítanak az új munkatársak, a kézdivásárhelyi iparosok, ezek a derék, egyszerű emberek, akik hívószó nélkül, önként ajánlották fel szaktudásaikat a két főmesternek.

A kerekese műhelyben Paizs Antal veszi át a rendelkezést, a puska-pormalomban Tóth József salétromot gyárt a löporhoz. Bene József gyutacsokat készít, Klanglein József löport csinál, Kovács András az ágyuk felvasalását, a mozdonyok és talyigák felszerelését látja el és Dummel Ferdinánd az öntésnél segítkezik nagy lelkesedéssel és hozzáértéssel.

Szinte órák alatt átalakul a Turóczi-porta s a máskor csendes családi házat felveri a zajos, építő munka.

Erős hittel, emberfeletti akarattal készül Vásárhely a második erőpróbára.

Az utcákon gyakorlatozó katonaság mozog, nemzetőrök, lovasok, háttörők végzik a gyakorlatokat s amíg a férfinep nyitja a harcot, az ágyugyár udvarán a fiugyermekek üritik a faluról jött szekereket, melyeken harangokat, rézmozsarakat, óranehezékeket, öntőalakat hoznak, mint a székely nép ajándékait, melyeket büszke önértéssel áldoznak fel a szabadság oltárán.

Gábor Áron boldog nyugtalansággal irányít. Már ég az olvasztókemencében a tűz, már olvadnak a csengő hangú templomi harangok s egy sereg gyermek a Jusztina vezetésével hordja az agyagot a mester keze alá, aki nagy gyönyörűséggel gyurja, simogatja az öntőformákat.

Éjszaka van már. Hideg januári éjjel, amikor Turóczi uram megkezdte az első ágyu öntését. Az udvaron kísérteties fénnel lobognak a fáklyák a gyermekek kezében, szóvalan erőfeszítéssel hordják az édesanyák az olvadt bronzot, énekszó mellett gyalulják a kerekese a szekéraljakat s dobpergésszerűen szól az üllő a kovácsműhelyben.

Gábor Áron körözökkel, mérőrudakkal, rajzol, tervez a belső házban és úgy el van mélyedve, hogy háromszor is megkoppan az ajtó, amíg meghallja.

— Ki az?

— Én vagyok, Jancsó Ferus, — szól be egy gyermekhang a kiptant ajtórésszel s csak várakozik elbámolván a mester nagy szorgalmatosságán.

— Mit akarsz fiam? — szól oda a mester, de fel se néz a rajzról.

— Egy asszony keresi mester uramat. Béengedjem-e?

— No, miféle asszony, te. Engedjed bátran, ha velem van beszédje.

Még ki se mondta egészen a szót s már előtte áll a nő. Hosszu fekete kabátja majdnem a földig ér, arcát sűrű fekete fátyol takarja és a járása olyan légiesen finom, hogy a mester csodálkozva, kutatva néz feléje.

— Kihez legyen szerencsém, asszonyom?

— Nem ismer? — hangzik a fátyol alól egy elfojtott hang. Majd gyorsan fellebben a fátyol és Gábor Áron az asztalba kapaszkodva, csodálkozva néz a hófehér arcra.

— Amál, Vorwiczek kapitányné? Mit keres nálam? ...

Az asszony kényszeredetten mosolyog és körülnézve a kicsi szobában, lassan a kanapéhoz megy, leül.

— Asszonyom? Ebben az órában nem értem mi vezethette hozzám, — szól ismét Gábor Áron és indulatos a hangja.

— A szívem, Áron. Igen. Ne nézen olyan kételkedve reám. Hallgasson meg, mielőtt meghalnék. Gyónni jöttem, nem is jöttem, hanem szoktam ... magához.

Áron szurósan, kutatva néz az asszony arcába és nem tudja elhinni.

ni, hogy hazugság lehessen amit mond. De a szavainak nem ura és nem bír udvarias lenni.

— Asszonyom, a mi utjaink ...

— Az Istenre kérem, ne kényszerítson, ne gyötörjön, amíg meg nem hallgat. Áron, magának meg kell tudnia azt a gyalázatos becsapást, amellyel magát is, engem is tönkretettek. Mindennek Vorwiczek az oka.

— Igen? Annak is, hogy feleségül ment hozzá?

— Igen. S most hagyjon beszélni, mert kevés az időm. Tudja meg, hogy az én férjhezmenetelem azért történt, mert az apám összehesküvésbe keveredett. Lefogták, hadbíróskodni akarták vinni és akkor, akkor ez a nyomorult azt szabta váltásul, hogy a felesége kell legyen, ha apámat meg akarom szabadítani. Ugy segítjen az Isten, ahogy igazat beszéltek. El tudja-e képzelni min mentem én át akkor egyetlen éjszaka alatt, amíg döntöttem? Maga, aki tudja, hogy imádtam az apámat, maga mondja meg, mit tett volna az én helyembe?

(Folytatjuk.)

Testedzés

GySE—Gábor Áron 1:0 (1:0)

Gyergyószentmiklóson tartották a fenti bajnoki mérkőzést, Csiki játékvezető irányítása mellett, szélben, hidegben és hóban. A gyergyóiak csapata nem volt teljes, a kézdivásárhelyieknek viszont meglátszott az edzési hiány. Az első félidőben a Gábor Áron van fölényben, mégis gólt kap — kapushibából. A Gábor Áron egy 11-est nem tudott értékesíteni. Szünet után a Gábor Áron többet támad, ezt igazolja a 12:2-ös sarokrugásarány. Jók voltak: Pákozdy, Friedmann, Sonnenclar és Kereső, illetve Varga B., Györki és Serbán. A Gábor Áron övött, mert a GySE-ben két zsidó is játszott. Csiki jó játékvezető volt.

Rádió

SZERDA, április 1.

Budapest I.: 6.40: Ébresztő. 7: Hírek. Közlemények. Reggeli zene. 10: Hírek. 10.15: Magyar nóták. 11.20: Fülöp Mária zongorázik. 11.40: Beköszöntött április. Előadás. 12.10: Rádiózenekar. 12.40: Hírek. 13.30: A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat. 14: Szórakoztató zene. 14.30: Hírek. 14.45: Műsorismertetés. 15: Arfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak. 15.20: Katonazene. 16.15: Diákféltő. Erdély előcsarnokában. Előadás. 16.45: Időjelzés, hírek. 17: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 17.15: India és Anglia. Előadás. 17.45: Cigányzene. 18.20: Honvédműsor. 19: Hírek magyar, német és román nyelven. 19.20: Egy-nemely Ady-versről. Előadás. 19.45: Szalonzene. 20.05: A hontalan ember. Ballada öt felvonásban. 21.15: Anday Piroška énekel. 21.40: Hírek. 22.10: Melles Béla-zenekar. 23: Idegennyelvű hírek. 23.25: Schubert-művek. 24: Hírek. 0.15: A vöröskereszt bajtársi rádiószolgálat.

— A életmentő hó. Egy kopenhágai asszony a csodával határos módon menekült meg a biztosnak látszó haláltól. Ablaknyitás közben elvesztette egyensúlyát és a negyedik emeleten levő lakásból az alacsony mellvéden keresztül az udvarra zuhant. Szerencsés véletlen következtében azonban éppen egy méteres hórakásra esett, úgyhogy az ijedségen kívül semmi baja sem történt.

Sepsiszentgyörgyi kir. törvényszék

P. II. 282/2—1942 szám.

IDÉZŐ HIRDETMÉNY

A sepsiszentgyörgyi kir. törvényszék közhírré teszi, hogy Bara Gáborné felperesnek Opra Péter és neje alperesek ellen 5000 P. tőke és jár. iránt indított perében a perfelvételre határhatárt tűzött és felhívta a feleket, hogy 1942. évi május hó 13. napján délelőtt 9 órakor hivatalos helyiségében (Szabadságtér 2. házszám, I. emelet, 3. ajtószám alatt) jelenjenek meg, egyszerűsített pedig Opra Péter és neje szül. Gociman Ilona volt bereczki lakosok alperesek részére — akik ismeretlen helyen tartózkodnak — ügygondnokul Dr. Antal Mihály ügyvédet (lakik Sepsiszentgyörgyön) nevezte ki.

A bíróság felhívja az alpereseket, hogy a fent megjelölt határhatáron és órában meghatalmazott ügyvéd által jelenjenek meg, mert ellenkező esetben az ügygondnok fog helyettük eljárni.

Sepsiszentgyörgy, 1942. márc. 19.

Dr. Szabó Mihály sk.,
kir. törvényszéki bír.

Festik a piros tojást

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy szó 10 fillér — Állástkeresőknek egy szó 5 fillér — Az elad. és kiemelt szavak kétszer számítandók — Minden apróhirdetés ára azonnal fizetendő — Tümpeldányt nem adunk — Jelzés és cím a kiadóban hirdetésnél helyben 30, vidéken 60 fillér felár számítandó — Kiadóhivatal: Gróf Teleki Pál-tér 4. szám

ELADÓ háromszobás új ház. Mátyás király-u. 62. sz. (1701)

EGYFOGATU féderes fél vagy egész, vagy bricska-kocsit keresek jó állapotban. Buci Múmalom, Kézdivásárhely. (1699)

SZERENCSEK számok csak „Csaba” Sorsjegyirodában, Sepsiszentgyörgy, (törvényszéki épület) kaphatók. (1698)

KERESÉK azonnali belépésre fiatal vegyeskereskedősegédket. Karda Dezső Gyimesföldök. Ugyanott jóhából való fiu tanulónak felvétetik. (H. 397)

AZONNALI felvételre kerékgyártósegédket keresek. Cím a kiadóban. (1707)

CSEPLŐSZÉKRENY 1100—1200 jó állapotban. Magyar Állami gyártmány, megvételre kerestetik. Sinka György, Csomakörös, up. Kovászna. (1705)

KÉT-HÁROMSZOBÁS lakást keresek. Cím a kiadóban. (S. 168)

KENYER-, illetve lisztelszámolási lap, négyoldalas Kepe-iv, Házbészterződés és Hitelezési kötelezvény kapható a Jókai-nyomdában. (S. 166)

ÉRTESÍTÉS! A nagyérdemű közönség szíves tudomására hozom, hogy 1942. április hó 1-től a Kolcza-kertben minden este Tóth Klárka és Rózsika zenekara muzsikál. Szíves partifogást kér Székely Lajos, a Kolcza-kert vezetője. (1706)

KÉTSZOBÁS butorozott lakást keresünk, konyha vagy kamara nem fontos. Azonnalra! Cím a kiadóban. (S. 175)

ELCSERÉLNÉM egyszoba-konyhás, különálló, napos fekvésű sepsiszentgyörgyi modern bérelt lakásomat, hasonló kétszoba-konyhás lakással. „Mielőbb” jelige alatt cím a kiadóban. (S. 162)

ELADÓ két darab jó állapotban lévő négyes „Hoffher” gőzgép. Száva Sándor, Csikapioca 216 sz. (Cs. 29)

Bonczos Miklós előadása a bukovinai székelyek hazatelepítéséről

Szombathely, márc. 31. (MTI) Vitéz Bonczos Miklós belügyi államtitkár a külföldön élő magyarok hazatelepítésének kormánybiztosa, megtekintette a szombathelyi munkaházakat és azokat a házakat, amelyeket a Nép- és Családvédelmi Alap juttatott tető alá, majd a városában előadást tartott a bukovinai székelyek hazatelepítéséről.

Havonta egyszer, járási értekezletet tart az Erdélyi Párt szászrégeni csoportja

Szászrégen, márc. 31. A Székely Nép tudósítójától: Az Erdélyi Párt szokásos heti összejövetelén Szilágyi Olivér dr. országgyűlési képviselő és Árkossy Jenő dr. főpárttitkár is megjelentek és lelkes szavakkal vázolták az igazi magyar férfi kötelességét. Árkossy főtitkár a párt munkatervét ismertette, majd bejelentette a párttagoknak, hogy a Városi szálló nagytermében, minden hónap utolsó csütörtöki napján, járási értekezletet tartanak, amelyre Bíró István dr. és Szilágyi Olivér dr. képviselők is eljönnek. Az értekezleten a megyei tagozat elnöksége, a város és falu képviselőivel fontos megbeszéléseket tart a közérdekű kérdésekről, panaszokról, szótávesztik a parlamentben is. Az értekezlet a Hírszék imájával zárult.

Építő munka Gyergyóalfaluban

Gyergyóalfalu, március 31. Gyergyó népe, amelynek még az anyaföldje is mostohább, mint a másoké, ahol az időjárás nem barátja, hanem ellensége az embernek, ahol minden székely családnál kilenc-tíz gyermekhez nyúl naponta a kenyérért, hiszen nehezebb küzdelem az élettel, de az évszázadok nehéz viharában megéledő székely nem esik kétségbe még akkor sem, ha ruhája hiányos, ha kenyere sovány és fekete, hanem küzd felfűzött szorgalommal és minden alkalmat megragad, hogy becsületet munkájával ki tudja harcolni az életből a legszükségesebbet.

Örvendek, hogy harcában nem áll egyedül. Gyergyóalfaluban például a Nép- és Családvédelmi Alap körében megalakult munkaközösségben a nyolcezer lelket számláló székely község testvéri támogató kére talált.

A mai idők nem szavakat, nem tervezeteket és hosszadalmas fontolgatásokat várnak a munkaközösségektől, hanem azonnali támogatást, segítséget. A munkaközösség beindulása óta a Nép- és Családvédelmi Alapból 2850 pengő támogatást kapott. Ebből az összegből a munkaközösség népkonyhát nyitott, ahol száznegyven gyermek és öreg kap mindennap meleg ételt.

A nyomor egy másik okozója a ruhahiány. A munkaközösség itt is igyekszik enyhíteni a bajon. Mindent elkövet, hogy a reászorultakat kedvezményes áron, vagy ingyen ruhához juttassa.

A munkaközösség működése azonban ebben még nem merül ki. Segítségére van az ONCSA a népművelési tanfolyamoknak is és gondoskodik arról, hogy ezek a tanfolyamok jól sikerüljenek. A fapőfaragó-tanfolyam Gyergyóalfaluban néhány hete ért véget. Közel harminc ügyes székely ifjú sajátította el ezt a mesterséget.

Angyalcsinálás vádjával harmadszor körül bíróság elé egy szászrégeni zsidó szülésznő

Szászrégen, március 31. A „Székely Nép” tudósítójától: Nicolescu Vazul dr. a szászrégeni állami kórház főorvosa bejelentette a marosvásárhelyi ügyészségnek, hogy D. J. fedrász kórházban fekvő feleségére vonatkozólag az a gyanúja merült fel, hogy az asszony magzatelhajtás következtében került kórházi kezelés alá.

Az ügyészség azonnal vizsgálatot rendelt el, amelynek során megállapították, hogy D. J.-né Hungér Gáspárné szül. Holländer Antónia Berek-utca 11. sz. alatti szászrégeni zsidó szülésznő kezelte kórházba utalása előtt.

A lefolytatott eljárás alkalmával D. J.-né és Hungérné konokul tagadták, hogy tiltott műtét bünténye forogna fenn, illetve, hogy a zsidó szülésznő magzatelhajtás cselekményét követte volna el. Tagadták azt is, hogy ismerik

egymást, D. J.-né pedig határozottan kijelentette, hogy sem Hungérné nem járt nála, sem ő nem volt soha a szülésznő lakásán.

A további nyomozás során azonban nevezettek ellen terhelő adatok merültek fel. Jelenkezett ugyanis két szemtanú, Kerecsi Gábor és Varga Gábor vasúti segédtisztiek személyében, akik a kérdéses időpontban éppen Hungérnénél laktak, albirőlként. Elmondották, hogy az esti órákban két alkalommal is látták D. J.-né és férjét a szülésznő lakásán, akik ott zárt ajtók mellett hosszabb ideig tartózkodtak.

A terhelő tanuvallomások ellenére is a gyanúsítottak kitartottak a legmáskasabb tagadás mellett. Ennek ellenére az ügy bíróság elé került. A zsidó szülésznő ugy ismeretes Szászrégenben, mint aki üzletszerűen foglalkozik anyai-

Háromszék falvainak nagyrészt villannyal lehetne ellátni a Nagybaskka vizerejének felhasználásával

A háromszéki síkság felé kellene irányítani a patak vizét
Kenyérhez jutnának a komandói munkások

Sepsiszentgyörgy, március 31. Csik vármegye villamosításának kérdése az utóbbi néhány hónap alatt hatalmas méretekben haladt előre. Az alsíki medence villamosítása már a legjobb úton van a megvalósulás felé. A Gyilkostónál létesítendő erőműtelep révén pedig a gyergyói medence is világossághoz jut.

Háromszék villamosításának kérdésében még csak a terveknél állunk. Pedig ugyancsak szükséges volna, hogy Háromszék falvai mielőbb világossághoz jussanak. Eddig is voltak ugyan különféle tervek. Még a román megszállás alatt alakult meg a „háromszéki vízierős villanytelep szövetkezet”, amely az Olt Gidófalva—szotyori szakaszát akarta felhasználni erőműtelep céljaira. Rövidesen kidurrult azonban, hogy a terv akadályokba ütközik s így abból semmi sem lett. Ugyancsak akkoriban hozták szóba, hogy a Komandón tul lévő Nagybaskka-patak vizét erőműtelep céljaira felhasználják. Ez a terv ugyancsak annyiba maradt.

Uzoni Zajzon Géza mérnök, ny. műszaki tanácsos újabb tervet dolgozott ki, amely alkalmas elinduló pont lehet arra, hogy Háromszék vármegye világítási kérdései megoldódjanak. Zajzon Géza hosszú időn át tanulmányozta a Nagybaskka vizében rejlő lehetőségeket és arra a megállapításra jutott, hogy Háromszék villamosítását a Nagybaskkánál létesítendő hatalmas erőműtelep megfelelően meg tudja oldani. Megállapította továbbá, hogy a Nagybaskka völgye és mellékvölgyei alkalmasak bármilyen mennyiségű víz felraktározására.

A Nagybaskka-folyó a háromszéki lapály fölött 550 méter magasságban fekszik. Kedvező földtani helyzete révén a vízvázastól

rövid alagutttal át lehetne törni, ami által a Nagybaskka vize a háromszéki lapály felé ömlene. Szakemberek szerint a viznek ide irányítása nem természetellenes, mert a környék vizei, amint megállapították, valamikor a háromszéki síkság felé folytak. Közben azonban földtani hátráltató erők támadtak és a víz folyását Románia felé irányították.

A tervek szerint a Nagybaskka völgye az Öves- és Hagymáspatakok torkolata alatt egy kilométeres gáttal lenne elzárható. A mindenfelől körülzárt völgyben ezáltal tő keletkezne, amely nemcsak a környékből jelentékeny tömegben lezúgó vizekből, de a csapadékból is gazdagodnék. A tárolómedencébe körülbelül 5 millió köbméter viznek kell beférnie.

Az ilyenfajta erőművek létesítésénél igen fontos az esés kérdése is. A lapály peremén elhelyezendő előhegyek magassága nem éri el a Nagybaskka völgyének magasságát, ezt a rendelkezésre álló esést ilyenformán jól ki lehetne használni és pedig két lépcső beállításával. Egyik a kovásznai síklónál, másik pedig a kovásznai Kapocs nevű hegynél lenne. Az előbbinél 400, a másodikonál 100 méteres esés állna rendelkezésre. Az erőműtelep évi erőtermelése 30 millió lóerőt tenne ki.

Szorosabbá vonják a leventék és a cserkészek együttműködését

Budapest, március 31. (MTI) Vitéz Farkas Ferenc főcserkész sajtóértekezleten közölte, hogy a cserkészlet szorosabban együttműködik majd a leventékkel.

Budapest, márc. 31. (MTI) Pap Antal dr. nyugalmazott államtit-

zebbé válik, minder, magyarnak kötelessége összefogni egymás megsegítésére és felemelésére.

(I. ö.)

ERDÉLYRÉSZI HANGYA
VEGYÉSZETI GYÁRA
MAROSVÁSÁRHELY

nálással. A hatóságok már két alkalommal indítottak ellene eljárást, terhelő adatok hiányában azonban eddig mindkét ízben felmentő ítéletet hoztak.

Zajzon mérnök azért is fontosnak tartja ennek az erőtelepnek a megvalósítását, mert ezáltal a jelenleg leállított üzemmel dolgozó komandói munkások megélhetést találnának.

A vasútvonal és Kovászna belsőségei között mintegy 2 kilométer széles, 4 kilométer hosszú lapály van. Ezen lenne átvezethető a Nagybaskka vize. Megemlíti a tervezet, hogy 30 millió lóerőre termeléséhez mintegy 42 ezer tonna szén elégsége szükséges. A vízmű kiépítésével az óriási szénmennyiséget meg lehetne takarítani.

A helyi adottságok olyanok, hogy az építésnél különösebb nehézségek nem merülhetnek fel. Az alapkövet kárpáti homokkő, ez gátépítésre és víztárolásra egyaránt alkalmas. A kiépítendő vízművek az iparvasút közelében lennének, tehát az anyag elszállítása is olcsón és könnyen történhetik. A vízmű kiépítése előzetes és hozzávetőleges számítás szerint 5 millió pengőt tesz ki.

A nagyvonalú terv természetesen csak a háború után valósulhat meg. De az erőműteleppel nemcsak világosságot lehetne adni Háromszék falvainak, hanem gyárak üzemeltetéséhez is használni lehetne.

kárnak, a Magyar Cserkész Szövetség elnökének megbízatása lejárt és ezért a Cserkész Szövetség Országos Intézőbizottságának ülésén bejelentette elnöki tisztjéről való lemondását. Átmenetileg az elnöki tisztet a Magyar Cserkész Szövetség ügyvezető elnöke, Ery Emil gimnáziumi tanár látja el.

„Nincsen faj kivétel nélkül, amely olyan kiváló volna, mint a magyar!” (Széchenyi)

Az engedély nélküli zsidó ügyvédek működésének megakadályozása

Marosvásárhely, márc. 31. Az ügyvédi kamara Sebest Jenő kamarai elnök elnöklésével gyűlést tartott. Napirenden az ügyvédi díjszabásnak, a Marosvásárhelyen kiállításba helyezett ügyvédi és bírói vizsgáztatóbizottságnak, a nyugdíjgyűlés életrehívásának és végül a kereszteni ügyvédeknek alkalmazott zsidó ügyvédek ellenőrzésének kérdése szerepelt. Amennyiben az értelmiségi kormánybiztosság nem engedélyezte ezeknek a zsidóknak a működését, azonnal meg kell akadályozni ténykedéseiket. Az ügyvédi gyám- és nyugdíjbizottságba Fodor Boldizsár dr. székelyudvarhelyi és Fodor Béla gyergyószentmiklósi ügyvédek választották.

Az állami földadó egy részének megtérítése

A Budapesti Közlöny vasárnapi száma közli a pénzügyminiszter 95.000/1942. VIII. számú rendeletét. A rendelet a pénzügyi hatóságoknak ad utasítást

a földadó egy részének megtérítése körüli eljárás tárgyában.

A rendelet szerint a mezőgazdaság megsegítésére szolgáló alap 1941 végével megszűnt. Ennélfogva a mezőgazdáknak nyújtandó kedvezményekről szóló eddigi rendelkezések hatályon kívül helyezése mellett a földmivelésügyi miniszterrel egyetértőleg a következőket rendelte el:

Az állami földadót meg kell téríteni annak a földbirtokosnak, akinek az egy község területén lévő összes földbirtoka után megállapított kataszteri tiszta jövedelme 100 koronát (116 pengőt) nem halad meg.

Ha a tulajdonosnak szőlőbirtoka is van és a jövedelme az előbbi határt nem éri el, a szőlőbirtok kataszteri jövedelmével, de holdanként legfeljebb 25 koronával emelkedik. A megtérítés kiterjed az O. F. B. által alakított kishaszonbérletekre is.

A megtérítés kedvezménye nem terjed ki a külföldi állampolgárok földadójára és azokra a magyar állampolgárokra, akiknek itt állandó lakóhelyük nincs, vagy az ország területén legalább hat hónapot nem töltöttek a megelőző évben. Továbbá a mezőgazdasági művelés nem vonatkozik diszkrétérre és parkra, végül az olyan földbirtokos adójára, akinek jövedelme meghaladja a 100 koronát, de a község területén csak azon aluli jövedelemmel felszerelt birtoka van.

Az igény jogosultak kimutatásába azoknak a földbirtokosoknak nevét jegyzik be, kiknek kataszteri tiszta jövedelme 100 koronát s így 23 pengő 20 fillér földadót nem halad meg.

A községi előjárások (városi adóhivatal) alapvető munkája képezi e nagyfontosságú rendelet végrehajtásának java részét.

SZÉKELY TESTVÉR!

A Te lapod a „Székely Nép”, amely a legnagyobb példányszámban megjelenő vidéki napilap.

Kiterjesztették Erdélyre is a zsidószolgáltatási rendeteket

Budapest, márc. 31. (MTI) A hivatalos lap március 31-iki számában rendeletet jelent meg, amelyben a közellátási miniszter a levágott sertelek utáni zsidószolgáltatási kötelezettségét szabályozó korábbi rendeletét a visszacsatolt délvidéki éserdélyi területekre is kiterjesztik.

Ugo Cavallero köszönete a Kormányzó Úrnak

Budapest, márc. 31. (MTI) Ugo Cavallero hadseregtábornok, az olasz nagyvezérkar főnöke Magyarországról való elutasítása alkalmából köszönő táviratot intézett a Kormányzó Úrhoz és megköszönte azt a szí-

vélyes baráti fogadtatást, amellyel Budapesten találkozott. Hasonlóképpen táviratban üdvözölte Kállay miniszterelnököt és vitéz Bartha Károly hadügyminisztert.

Bulgária áldozathozatala a bolsevizmus elleni haroban

Szófia, márc. 31. A hivatalos Dnesz című bolgár lap Filov miniszterelnök beszédével foglalkozva kiemeli a bolsevizmus megsemmisítésének szükségességét, minthogy a bolsevizmus már kezdetben kinyuj-

totta kezét Bulgária után. Azok az áldozatok, amelyeket Bulgária ebből a célból hoz, eltörpülnek a tengelyhatalmak jótéteményeivel szemben.

Ansaldó Kelet-Európa nemzetiségi kérdéseiről

Vichy, márc. 31. (NTI) A francia távirati iroda ismerteti Ansaldónak az Albania című lapban írt cikkét, amelyben a híres olasz közíró megállapítja, hogy Kelet-Európában nem lehet szigorúan alkalmazni a nemzetiségek elvét. Az olasz politika Kelet-Európában három övezetet különböztet meg. Első övezet kizárólagosan olasz érdekek körébe tartozik. Ide tartoznak a dalmát tengerpartok Olaszországgal szemben fekvő részei, valamint a Yoni-szigetek. Második az az övezet, amelyben Olaszország közvetlenül érdekelve van. Ehhez a Földközi-tenger

partján fekvő államok, Görögország és Albánia tartoznak, vagy azok, amelyek a Földközi-tenger felé orientálódnak, mint például Horvátország és Montenegró. A harmadik övezetben Olaszország csak közvetve van érdekelve és ide tartoznak Délkelet-Európa keleti államai. Olaszország ezen a területen szem előtt tartja ugyan a nemzetiségi elvet, de úgy, ahogyan azt a tapasztalat szükségessé teszi. A nemzetiségi elvet úgy alkalmazzák, hogy a régi nemzetek, mint például Magyarország, történelmi jogát ne csorbítsák.

Újabb Pétain—Laval találkozó várható

Stockholm, márc. 31. (NTI) Angol és amerikai körökben nagy megdöbbenést váltott ki az a hír, amely a német-francia együttműködés szorosabbá vonásáról szól. A londoni Times angol-amerikai ellenintézkedéssel fenyegeti meg a francia kormányt arra az esetre, ha Laval belépne a francia kormányba és a francia kormány Párisba költöznék át. A francia-német együttműködést ugyanis végzetesnek tartják a szövetségesekre nézve. Egy newyorki lap felveti a kérdést, hogy nem kellene-e az Egyesült Államoknak ebben a kérdésben üzenetet intéznie Pétain tábornagyhoz.

Páris, márc. 31. (NTI) Laval kedden elhagyta Páris és falusi birtokára utazott. Valószínűnek tartják, hogy itt újra találkozik Pétain francia államfővel.

Egyiptom arra törekszik, hogy távol-tartsa magát a háborútól

Amszterdam, márc. 31. (NTI) Faruk király az elmúlt nap nyitotta meg az átalakult egyiptomi parlament új ülészakát. Nahas Pasa miniszterelnök, felolvasta a trónbeszédet, amelyben többek között az áll, hogy Egyiptom arra törekszik: tá-

volmaradhasson a háború borzalmaival, a britekkel kötött szerződés megtartása mellett, nem mondva le saját jogairól. Egyiptom barátság-
gal és testvérieséggel van a körülötte élő más keleti népekkel.

Elégedetlenek Mexikó tengerészei

Mexiko City, márc. 31. (MTI) A mexikói elnök ultimátumot küldött annak a 13 tartályhajó legénységének, amely nem hajlandó szolgálatát folytatni, ha csak a kormány nem járul hozzá fizetésük megkésztetéséhez. Az államelnök ultimátuma kedden reggel lejárt, de a legénység

nem foglalta el helyét a hajókon. A matrózok azt állítják, hogy tekintettel azokra a veszedelmekre, amelyek a tartályhajókat a tengeren fenyegetik ellenséges tengeralattjárók támadásainak következtében, a nagyobb fizetésre jognak van.

Egy éve szabadult fel a Délvidék

Budapest, márc. 31. (MTI) A nagybetűs első évfordulója annak, hogy a Délvidék visszakerült Magyarországhoz, 23 éves elnyomás után. A délvidéki városok és községek a tűzharcosok rendezése alatt hazafias ünnepségeket tartanak ebből az alkalomból.

A Kormányzó Úr kitüntette Franco tábornokot

Madrid, márc. 31. (MTI) Franco tábornok hétfőn kihallgatáson fogadta Ambró Ferenc madridi magyar követet, aki ebből az alkalomból átnyújtotta a spanyol államfőnek a Kormányzó Úr által adományozott magyar érdemrend nagykeresztjét a magyar érdemrend láncával. Franco tábornok igen meleg szavakkal emlékezett meg a Kormányzó Úrról és Magyarországról.

Felomelik a kozmetikai és illatszercikkek árát

Budapest, márc. 31. (MTI) Az élelmiszer- és gyógyszerárak emelkedése miatt a mosószáppan gyártásához drágább növényi olajok felhasználása vált szükségessé. Ez a mosószáppan árának felemeléséhez vezetett volna, amelyet a közellátási miniszter úgy hárított el, hogy drágább nyersanyagok többletköltségeit a kozmetikai és illatszerekre hárította át. A kozmetikai és illatszercikkek 35 százalékos adót vetettek ki és a felárból eredő többletet igénybeveszik. A határozat a raktáron lévő árukra is vonatkozik.

Néhány sorban...

Budapest, (MTI) A budapesti büntető törvényszék háromheti fogházra ítélte Gruber Lajos volt nyilas képviselőt, mert a nyilasház előtt az ott intézkedő rendőrtiszteket sértette és ellenük izgatott.

Az ügy fellebbezés folytán a Kuriahoz került, amely az ítélet mellett hatósági közeg elleni merénylet miatt kéthónapi fogházra emelte fel a büntetést.

Ankara, (NTI) A török rádió szerint, Törökországban április elsejétől kezdődően bevezetik a nyári időszámítást.

Casablanca, (OFI) Az országuton egy 25 utassal robogó társasgépkocsi szakadékból zuhant. Az utasok közül 16 meghalt, kilencen pedig súlyosan megsebesültek.

Genf, (NTI) A líoni rádió hétfő esti adásában egy ottavai hírt közölt, amely szerint a kanadai főváros ifjúsága tüntetést rendezett a kötelező katonai szolgálat bevezetése ellen.

Uj-Delhi, (OFI) A Szovjet császári attaséját, Jukovot bírta meg azzal, hogy hindu körökkel vegye fel az érintkezést.

Székely Nép

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

Feladv. szerkesztő: KORÉH FERENC
Feladv. kiadó: LÁSZLÓ ZOLTÁN